

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

خزانه داری کل کشور

دستور العمل تشخیص صلاحیت حرفه ای ذیحساب و معاون ذیحساب

اداره کل نظارت بر
ذیحسابی ها،
گزارشگری مالی و
حسابداری بخش
عمومی

۲.....	مقدمه
۳.....	تعاریف
۴.....	دامنه شمول
۵.....	صلاحیت حرفه‌ای ذیحساب و معاون ذیحساب
۶.....	ابزارهای ارزیابی
۶.....	سطوح حرفه‌ای
۸.....	فرآیند ارزیابی
۸.....	آزمون‌های کتبی
۹.....	کمیت‌های ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای
۱۰.....	اعتبار صلاحیت حرفه‌ای
۱۰.....	شرایط انتصاب در سمت معاون ذیحساب
۱۱.....	شرایط انتصاب در سمت ذیحساب

دستورالعمل تشخیص صلاحیت حرفه‌ای ذیحساب و معاون ذیحساب

مقدمه

ماده (۹۰) قانون محاسبات عمومی کشور، وظیفه نظارت مالی را به عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی محول نموده و مطابق مواد (۳۱) و (۳۲) قانون مذکور، بخشی از این وظیفه از طریق انتصاب ذیحساب و معاون ذیحساب در دستگاه‌های اجرایی اعمال می‌گردد؛ از این‌رو حرفه‌ی ذیحسابی جایگاه ویژه‌ای در بعد نظام نظارت مالی و مدیریت مالی بخش عمومی دارد. افراد شاغل در این حرفه، علاوه بر وظیفه نظارت مالی، در جایگاه مدیران مالی دستگاه‌های اجرایی نیز فعالیت می‌نمایند. همچنین به دلیل دارا بودن ویژگی‌های سایر حرف شناخته شده، مانند حرفه‌ی پزشکی، حقوق، مهندسی، حسابرسی و ...، جامعه‌ی وسیعی را تشکیل داده و به‌عنوان یکی از حرفه‌های مهم و فعال در نظام حکمرانی معرفی می‌شوند. برخی از مهمترین ویژگی‌های حرفه شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- ایفای نقش در ارائه خدمت به جامعه

ب- مجموعه پیچیده‌ای از دانش و تخصص

پ- استانداردهای ورود به حرفه

ت- وجود نظام خودکنترلی

از این منظر، منافع حاصل از اجرای نقش و وظایف قانونی ذیحسابان مبنی بر «اعمال نظارت مالی و تأمین هماهنگی لازم در اجرای قوانین مالی و محاسباتی» تأثیر ویژه و مستقیمی بر نظام مدیریت مالی بخش عمومی داشته و به تبع آن، حوزه اثرگذاری ذیحسابان، در برگیرنده‌ی کل جامعه است و حرفه‌ی ذیحسابی در نهایت به آحاد جامعه خدمت می‌نماید. از طرف دیگر ذیحسابان و معاونین ذیحساب دستگاه‌های اجرایی باید همزمان مجموعه‌ی پیچیده‌ای از دانش حسابداری، حسابرسی، مدیریت، قوانین و مقررات و ... را دارا بوده و متناسب با تحولات روزافزون در محیط، ساختار، نظام بودجه‌بندی، قوانین و الزامات حکمرانی بخش عمومی و همچنین تغییرات ایجاد شده در حسابداری بخش عمومی، حسابرسی و پیشرفت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، دانش خود را به‌روز نمایند. از این‌رو انتصاب ذیحسابان و معاونین ذیحساب باید بر اساس اصل شایسته‌سالاری (به‌معنای انتخاب و ارتقای افراد شاغل در حرفه براساس شایستگی‌ها و توانایی‌های آنان) صورت گیرد؛ لذا با عنایت به موارد مذکور، و با در نظر گرفتن لزوم مدیریت صحیح و برنامه‌ریزی مناسب برای تأمین منابع انسانی مورد نیاز حرفه‌ی ذیحسابی، به‌منظور انجام مأموریت‌ها و وظایف محوله و دستیابی به اهداف تعیین شده با حداکثر کارایی و اثربخشی، تعریف شایستگی و صلاحیت‌های حرفه‌ای لازم برای ورود به حرفه ذیحسابی، اجتناب‌ناپذیر است. بدین‌منظور این دستورالعمل در راستای سیاست‌های کلان خزانه‌داری کل کشور درخصوص ارتقای نظارت مالی و نیز رشد و تعالی حرفه‌ی ذیحسابی و ناظر بر تعیین و ارزیابی شایستگی‌های تخصصی ورود و فعالیت در حرفه‌ی ذیحسابی، تدوین گردیده است.

لازم به ذکر است ارزیابی شایستگی‌های عمومی براساس مصوبه‌ی شماره ۳۴۶۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۳ شورای عالی اداری درخصوص دستورالعمل اجرایی نحوه‌ی انتخاب، انتصاب و ارتقای افراد به پست‌های مدیریت حرفه‌ای و اصلاحات بعدی آن و سایر قوانین و مقررات مربوطه انجام می‌پذیرد.

تعاریف

ماده ۱- مفاهیم و اصطلاحات مورد استفاده در متن این دستورالعمل منطبق با تعاریف مشروح زیر می باشد:

- (۱) حرفه: منظور حرفه‌ی ذیحسابی است.
- (۲) اعضای حرفه: منظور از اعضای حرفه در این دستورالعمل، ذیحسابان و معاونین ذیحساب می باشند.
- (۳) ذیحساب: منظور از ذیحساب در این دستورالعمل، مأمورین موضوع ماده (۳۱) قانون محاسبات عمومی کشور و اصلاحات بعدی آن می باشند.
- (۴) معاون ذیحساب: منظور از معاون ذیحساب در این دستورالعمل، مأمورین موضوع ماده (۳۲) قانون محاسبات عمومی کشور و اصلاحات بعدی آن می باشند.
- (۵) داوطلب: شخصی که دارای صلاحیت عمومی بوده و متقاضی ورود به حرفه یا ارتقای سطح در حرفه می باشد.
- (۶) شغل ذیحسابی: شامل سمت‌های سازمانی ذیحساب، معاون ذیحساب و سایر سمت‌هایی است که بر اساس شناسنامه شغل، مصوب شورای توسعه‌ی مدیریت و سرمایه‌ی انسانی (سازمان اداری و استخدامی کشور) ذیل رشته شغلی «ذیحساب» طبقه‌بندی می شوند.
- (۷) ستاد: وزارت امور اقتصادی و دارایی
- (۸) اداره کل: اداره کل نظارت بر ذیحسابی‌ها، گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی.
- (۹) مدیر کل: مدیر کل نظارت بر ذیحسابی‌ها، گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی.
- (۱۰) اداره کل استان: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان.
- (۱۱) مدیر کل استان: مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان.
- (۱۲) فرآیند ارزیابی: مشتمل بر فراخوان ثبت نام داوطلبان، احراز صلاحیت عمومی، آزمون کتبی (سنجش دانش تخصصی)، مصاحبه (ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای) و اعلام نتایج می باشد.
- (۱۳) داوطلب منتخب: داوطلبی که حدنصاب امتیاز لازم در فرآیند ارزیابی را کسب نموده است.
- (۱۴) دستگاه‌های اجرایی استانی/ملی مستقر در استان: مؤسسات و شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و سایر مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی که محل استقرار و حوزه فعالیت آن‌ها منحصرأ در داخل محدوده‌ی یک استان قرار دارد یا بودجه آن‌ها از محل بودجه‌ی استانی تأمین و موافقتنامه‌ی آن‌ها با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان مبادله می شود.
- (۱۵) دستگاه‌های اجرایی ملی: وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی که وظایف و اختیارات آن‌ها در سطح ملی و سراسر کشور اجرا می شود و درشمول بند (۱۴) این ماده، قرار نمی گیرند.

۱۶) صلاحیت عمومی: مجموعه‌ای از شایستگی‌ها که مشتمل بر موارد مندرج در شناسنامه شغل ذیحساب می‌باشد.

۱۷) صلاحیت حرفه‌ای: توانایی یکپارچه کردن و به کار بردن صلاحیت فنی و تخصصی، مهارت‌های حرفه‌ای، ارزش‌ها و اخلاق و نگرش حرفه‌ای است. در واقع صلاحیت حرفه‌ای، توانایی اجرای یک نقش مطابق با استانداردهای تعریف شده برای اعضای حرفه است.

۱۸) کمیته ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای: این کمیته مسئولیت ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای داوطلبین منتخب را بر عهده دارد.

۱۹) الگوی تعالی ذیحسابی: مدلی یکپارچه و هماهنگ برای بهبود مستمر فرآیندها، افزایش کیفیت نظارت مالی و سایر کارکردهای ذیحسابی در دستگاه اجرایی می‌باشد که از سوی خزانه‌دار کل کشور برای اجرا ابلاغ می‌گردد.

دامنه شمول

ماده ۲- مضمولین دستورالعمل:

(۱) ذیحسابان.

(۲) معاونین ذیحساب.

(۳) متقاضیان ورود به حرفه:

۱-۳) رؤسای ادارات، معاونین ادارات کل ستاد و رؤسای ادارات زیرمجموعه‌ی معاونت نظارت مالی و خزانه معین ادارات کل استان.

۲-۳) کارکنان حوزه خزانه‌داری در ستاد و معاونت نظارت مالی و خزانه معین در استان که دارای حداقل (۲) سال سابقه مدیریت پایه می‌باشند.

۳-۳) سایر داوطلبان شامل مدیران واجد شرایط دستگاه‌های اجرایی ملی، مشاوران و معاونین مراکز/ ادارات کل و بازرسان ویژه اداره کل و خزانه‌داری کل وزارت متبوع به پیشنهاد اداره کل و در استان شامل مدیران و معاونین ادارات کل امور اقتصادی و دارایی و افراد واجد شرایط سایر دستگاه‌های اجرایی استان با پیشنهاد مدیرکل استان، تشخیص اداره کل و با تأیید نهایی خزانه‌دار کل کشور.

تبصره (۱): کلیه داوطلبان موضوع بند (۳) این ماده حسب محل اشتغال (ستاد یا استان)، با توجه به ظرفیت موجود و تعیین شرایط پذیرش توسط اداره کل، می‌توانند در فرآیند ارزیابی حرفه‌ای شرکت کنند و در صورت دارا بودن شرایط و قبولی، به پیشنهاد مدیرکل و تأیید نهایی خزانه‌دار کل کشور، در سمت‌های پیش‌بینی شده، منصوب گردند.

تبصره (۲): در خصوص بند (۳-۳) شرایط و نحوه انجام فرآیند ارزیابی، به پیشنهاد اداره کل و تأیید خزانه‌دار کل کشور انجام می‌شود.

صلاحیت حرفه‌ای ذیحساب و معاون ذیحساب

ماده ۳- صلاحیت حرفه‌ای ذیحسابی شامل مجموعه‌ی یکپارچه‌ای از دانش و توانایی به کارگیری آن در سه محور زیر می‌باشد:

الف- صلاحیت فنی و تخصصی

ب- مهارت‌های حرفه‌ای

پ- ارزش‌ها، اخلاق و نگرش حرفه‌ای

صلاحیت اعضای حرفه‌ی ذیحسابی مطابق با توانایی‌های مندرج در مواد (۴، ۵ و ۶) تعیین شده است. سطح حرفه‌ای در هر حوزه برای سمت‌های سازمانی ذیحساب و معاون ذیحساب نیز در ماده‌ی (۸) تعیین گردیده است.

ماده ۴- توانایی‌های لازم در محور «صلاحیت فنی و تخصصی» شامل موارد زیر می‌باشد:

- دانش حسابداری، حسابرسی و گزارشگری مالی بخش عمومی
- دانش قوانین و مقررات مالی و محاسباتی
- شناخت و تسلط بر الگوی تعالی ذیحسابی
- شناخت نظام مدیریت مالی بخش عمومی، آشنایی با وظایف و مأموریت‌های خزانه‌داری کل کشور و دفاتر تابعه آن و نیز وقوف به تاریخچه و تحولات حرفه

ماده ۵- توانایی‌های لازم در محور «مهارت‌های حرفه‌ای» (تخصصی و مدیریتی) شامل موارد زیر می‌باشد:

- توانمندی‌ها و مهارت‌های فردی از جمله کار با نرم‌افزارها و سامانه‌ها و سایر توانمندی‌های مرتبط
- مهارت‌های مدیریتی و ارتباط فردی از جمله مهارت حل مسأله، برقراری ارتباط مؤثر، مدیریت فردی، انگیزه، مدیریت ریسک، مدیریت منابع انسانی، روحیه کارگروهی، مدیریت راهبردی، مدیریت زمان و ...

ماده ۶- بخشی از توانایی‌های لازم در محور «ارزش‌ها، اخلاق و نگرش حرفه‌ای» شامل موارد زیر می‌باشد:

- تردید و قضاوت حرفه‌ای
- اصول ارزش‌های اخلاقی و آیین رفتار حرفه‌ای
- تعهد و مسئولیت‌پذیری

ابزارهای ارزیابی

ماده ۷- برای ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای داوطلبان ورود به حرفه و نیز ارتقاء افراد شاغل در حرفه از یک یا ترکیبی از ابزارهای زیر استفاده می‌شود:

- ۱- آزمون کتبی
 - ۲- مصاحبه شامل:
 - الف) آزمون موردکاوی
 - ب) ارائه‌ی شفاهی
 - ج) ایفای نقش
 - ۳- تمرین نوشتاری
 - ۴- آزمون‌های روان‌شناختی/شخصیت‌شناسی شغلی
 - ۵- ارزیابی عملکرد مدیریتی
- تبصره: نحوه‌ی استفاده از ابزارهای مصاحبه و ارتباط آن با سطح حرفه، در فرم مصاحبه توسط اداره کل، تعیین می‌شود.

سطوح حرفه‌ای

ماده ۸- بر اساس نقش‌ها و مسئولیت‌های مختلف شاغلین در حرفه، سطوح حرفه‌ای به شرح زیر تعیین می‌شود:

- سطوح حرفه‌ای معاون‌ذیحساب شامل: معاون‌ذیحساب سطح (۲) و (۱) دستگاه اجرایی ملی و معاون‌ذیحساب دستگاه اجرایی استانی.
- سطوح حرفه‌ای ذیحساب شامل: ذیحساب سطح (۲) و (۱) دستگاه اجرایی ملی، ذیحساب سطح (۲) و (۱) دستگاه اجرایی استانی.

تبصره (۱): در دستگاه‌های اجرایی استانی، معاون‌ذیحساب فاقد سطح‌بندی می‌باشد. (همتراز معاون‌ذیحساب سطح (۲) ستاد)

تبصره (۲): سطوح ذیحسابان و معاونین‌ذیحساب فعلی دستگاه‌های اجرایی ملی و ذیحسابان فعلی دستگاه‌های اجرایی استانی، پس از ابلاغ این دستورالعمل، براساس جدول موضوع ماده (۹)، در ستاد توسط اداره کل و در استان، به پیشنهاد اداره کل استان و تشخیص و تأیید اداره کل تعیین می‌گردد.

ماده ۹ - شرایط تغییر سطوح حرفه‌ای

کلیه سطوح علاوه بر دارا بودن شرایط عمومی انتصاب، باید دارای شرایط مندرج در جدول ذیل باشند:

شرایط احراز	استانی/ملی	سطح
- کسب حدنصاب امتیاز لازم در آزمون کتبی (۶۰ درصد امتیاز) و سایر ابزارهای آزمون صلاحیت حرفه‌ای (۷۰ درصد امتیاز)	استانی	معاون ذیحساب
	ملی	معاون ذیحساب سطح دو
- حداقل سه سال سابقه (توقف) در سطح دو - ارزیابی توسط اداره کل	ملی	معاون ذیحساب سطح یک
- حداقل سه سال سابقه (توقف) در شغل معاون ذیحساب دستگاه اجرایی استانی و در سطح معاون ذیحساب (۱) دستگاه اجرایی ملی - کسب حدنصاب امتیاز لازم در آزمون کتبی (۶۰ درصد امتیاز) و سایر ابزارهای آزمون صلاحیت حرفه‌ای (۷۰ درصد امتیاز)	استانی	ذیحساب سطح دو
	ملی	
- حداقل سه سال سابقه (توقف) در سطح دو - ارزیابی توسط اداره کل	استانی	ذیحساب سطح یک
	ملی	

تبصره (۱): کسب حدنصاب لازم در فرآیند ارزیابی هیچ‌گونه حقی برای انتصاب و ارتقا داوطلبان ایجاد نمی‌کند و اداره کل حسب برنامه تأمین نیروی انسانی، در خصوص انتصاب افراد در سمت معاون ذیحساب و ذیحساب ستاد/استان اقدام می‌نماید.

تبصره (۲): در دستگاه‌های اجرایی استانی، با توجه به تبصره‌ی ماده (۸)، معاونین ذیحساب با داشتن شرایط ذیحسابی و مشروط به قبولی در آزمون صلاحیت حرفه‌ای و تأیید کمیته‌ی موضوع ماده (۱۵)، می‌توانند به سمت ذیحساب (سطح ۲ استان) ارتقاء یابند.

تبصره (۳): سطوح حرفه‌ای ناظر بر تجربه، شایستگی و پرونده حرفه‌ای افراد بوده و با درجه‌بندی دستگاه اجرایی مرتبط نمی‌باشد. از این‌رو، خزانه‌داری کل کشور حسب نیاز، از طریق انتصاب در سمت‌های ذیحساب و معاون ذیحساب دستگاه‌های اجرایی مختلف از توانمندی‌های اعضای حرفه استفاده نموده و تغییر دستگاه اجرایی محل مأموریت اعضا، به منزله تغییر سطح حرفه‌ای نمی‌باشد.

تبصره (۴): پایان مأموریت اعضای حرفه به دلیل فقدان صلاحیت حرفه‌ای لازم، در استان، به پیشنهاد مدیرکل استان، تأیید مدیرکل و در ستاد به پیشنهاد مدیرکل و تصویب نهایی خزانه‌دار کل کشور، با رعایت مفاد ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی بند (ج) و تبصره (۲) ماده (۵۴) قانون مدیریت خدمات کشوری و اصلاحات بعدی و همچنین آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای ذیحسابان و تعهدنامه حرفه‌ای تکمیل شده، انجام می‌پذیرد.

فرآیند ارزیابی

ماده ۱۰- فرآیند ارزیابی متشکل از آزمون کتبی و سایر ابزارهای ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای است. ابزارهایی غیر از آزمون کتبی از جمله مصاحبه و اجزای آن، تمرین نوشتاری، شخصیت‌شناسی و ارزیابی عملکرد مدیریتی حسب مورد در کمیته ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای مربوط یا به طرق دیگر، به تشخیص اداره کل، بررسی می‌شود.

تبصره - فرآیند ارزیابی ذیحسابان و معاونین ذیحساب در دستگاه‌های اجرایی اداره کل آموزش و پرورش استان تهران، اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران، اداره کل دادگستری استان تهران و سایر دستگاه‌های اجرایی مشابه به پیشنهاد اداره کل و تأیید خزانه‌دار کل کشور، مشابه فرآیند ارزیابی برای دستگاه‌های اجرایی ملی در اداره کل انجام می‌گردد.

آزمون‌های کتبی

ماده ۱۱- آزمون کتبی، برای ارزیابی صلاحیت فنی و تخصصی داوطلبان ورود به حرفه‌ی ذیحسابی و نیز حسب مورد، برای افراد شاغل در حرفه، مورد استفاده قرار می‌گیرد. این آزمون حداکثر دو بار در سال برگزار می‌گردد. منابع آزمون، شرایط و زمان برگزاری آزمون کتبی حداکثر تا پانزدهم اردیبهشت‌ماه هر سال توسط اداره کل، اعلام می‌گردد. این موضوع در سال اول اجرای دستورالعمل، حداقل ۲ ماه قبل از آزمون صورت خواهد گرفت.

تبصره - کسانی که ۶۰ درصد امتیاز آزمون کتبی را کسب نمایند، به مراحل بعدی فرآیند ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای راه خواهند یافت. این امتیاز برای داوطلبین استانی باتوجه به شرایط استان‌ها، با پیشنهاد اداره کل و تأیید خزانه‌دار کل کشور، تا ۱۰٪ قابل کاهش می‌باشد.

ماده ۱۲- سوالات آزمون کتبی، متناسب با هر سطح طراحی شده و منابع آزمون عموماً از منابع معرفی‌شده در فراخوان اردیبهشت‌ماه هر سال، قید می‌شود.

ماده ۱۳- برای افرادی که حدنصاب امتیاز لازم در آزمون کتبی را کسب کرده باشند، براساس زمان‌بندی تعیین شده مندرج در فراخوان، فرآیند ارزیابی توسط کمیته ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای صورت می‌پذیرد.

تبصره: داوطلبانی که در اولین مرتبه‌ی شرکت در کمیته ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای موفق به کسب نصاب لازم نشده و یا امکان حضور در کمیته را نداشته باشند، با اعلام اداره کل، یک نوبت دیگر می‌توانند در کمیته‌ی مذکور مورد ارزیابی قرار گیرند. در هر حال، اعتبار قبولی آزمون کتبی برای شرکت در مصاحبه، **حداکثر دو سال** از تاریخ اعلام نتایج آزمون کتبی می‌باشد.

ماده ۱۴- اطلاع رسانی عمومی اداره کل در فراخوان سالانه داوطلبان، از طریق مکاتبه با اداره کل استان و دفاتر ذیربط خزانهداری کل کشور و سایر ابزارهایی نظیر پورتال اداره کل، اپلیکیشن سخن و ... می باشد؛ پس از اعلام نتایج آزمون کتبی به واحد معرفی کننده، دعوت به کمیته ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای به طرق مقتضی، اطلاع رسانی می گردد.

کمیته ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای

ماده ۱۵- ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای شامل مواردی غیر از آزمون کتبی تعیین شده است که در کمیته‌ی ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای مربوط، به شرح زیر انجام می گیرد. ورود به این کمیته برای داوطلبان، مشروط به کسب نصاب لازم در آزمون کتبی می باشد.

ماده ۱۶- ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای در سطح معاون ذیحساب و ذیحساب در کمیته‌های مشروح زیر مورد بررسی قرار می گیرد:

الف - کمیته‌ی ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای انتصاب به سمت معاون ذیحساب:

اعضای این کمیته متشکل از (۵) نفر از متخصصان حرفه به شرح ذیل می باشند که با حکم خزانهدار کل کشور برای مدت دو سال انتخاب خواهند شد:

۱. مدیر کل نظارت بر ذیحسابی‌ها، گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی (رئیس کمیته).
 ۲. دو نفر از ذیحسابان یا افرادی که تجربه ذیحسابی دارند، به پیشنهاد مدیر کل و تأیید خزانهدار کل کشور.
 ۳. دو نفر صاحب نظر در حوزه خزانهداری یا حرفه‌ی ذیحسابی به انتخاب خزانهدار کل کشور.
- همچنین یک نفر از معاونین اداره کل به عنوان دبیر کمیته با حکم مدیر کل تعیین می شود.

ب - کمیته‌ی ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای انتصاب به سمت ذیحساب:

اعضای این کمیته متشکل از (۵) نفر از متخصصان حرفه به شرح ذیل می باشند که با حکم خزانهدار کل کشور برای مدت دو سال انتخاب خواهند شد:

۱. مدیر کل نظارت بر ذیحسابی‌ها، گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی (رئیس کمیته).
۲. دو نفر از ذیحسابان یا افرادی که تجربه ذیحسابی دارند، به پیشنهاد مدیر کل و تأیید خزانهدار کل کشور.
۳. یک نفر صاحب نظر در حرفه‌ی ذیحسابی به انتخاب خزانهدار کل کشور.
۴. یک نفر از معاونین اداره کل که دارای سابقه‌ی ذیحسابی می باشند (دبیر کمیته).

تبصره (۱): جلسات کمیته‌های ارزیابی این ماده با حضور حداقل چهار نفر از اعضاء رسمیت می یابد. جلسات کمیته در اداره کل تشکیل می گردد.

تبصره (۲): مراحل ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای در این دستورالعمل برای انتصاب به سمت‌های معاون ذیحساب سطح (۲) / معاون ذیحساب استان و ذیحساب سطح (۲) بوده و ارتقاء سایر سطوح به تشخیص اداره کل در ستاد و به پیشنهاد مدیرکل استان و تأیید اداره کل، برای استان انجام می‌شود. فرآیند ارزیابی داوطلبان استانی نیز به صورت متمرکز در ستاد انجام می‌گردد.

تبصره (۳): نتایج ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای کمیته‌ها پس از تأیید خزانه‌دار کل کشور در ستاد به ادارات ذیربط و در استان‌ها به ادارات کل استانی اطلاع‌رسانی می‌گردد.

اعتبار صلاحیت حرفه‌ای

ماده ۱۷- اسامی افرادی که حدنصاب لازم در فرآیند ارزیابی را کسب کرده‌اند، در بانک اطلاعاتی داوطلبین منتخب حرفه ثبت می‌شود. مدت اعتبار تشخیص صلاحیت حرفه‌ای برای هر سطح، **حداکثر دو سال** از تاریخ اعلام نتایج می‌باشد. بدیهی است انتخاب افراد برای انتصاب در سمت‌های معاون ذیحساب و ذیحساب، با در نظر گرفتن الزامات و ملاحظات مربوط، به تشخیص اداره کل، از بین اسامی ثبت شده در بانک اطلاعات داوطلبین منتخب انجام می‌گیرد. تمدید اعتبار صلاحیت حرفه‌ای اخذ شده پس از مدت دو سال، منوط به شرکت در دوره‌های آموزشی پیش‌بینی شده در برنامه عملیاتی سالانه حرفه‌ی ذیحسابی است.

تبصره: ثبت اسامی داوطلبین منتخب در بانک اطلاعاتی، حق و اولویتی برای انتصاب یا ارتقای افراد در سمت‌های مذکور ایجاد نمی‌نماید.

شرایط انتصاب در سمت معاون ذیحساب

ماده ۱۸- شرایط لازم برای انتصاب در سمت معاون ذیحساب استان / معاون ذیحساب سطح (۲):

- (۱) دارا بودن مدرک تحصیلی در مقطع و رشته‌ی تحصیلی مندرج در شناسنامه‌ی شغل ذیحساب.
- (۲) دارا بودن حداقل شش (۶) سال سابقه‌ی تجربی در مشاغل حسابداری، حسابرس، کارشناس امور مالی، کارشناس برنامه و بودجه و سایر مشاغل مرتبط مالی برای دستگاه‌های اجرایی ملی و حداقل (۴) سال سابقه‌ی تجربی در مشاغل فوق الذکر برای دستگاه‌های اجرایی استانی.
- (۳) تشخیص صلاحیت حرفه‌ای معاون ذیحساب / معاون ذیحساب سطح (۲) و عملکرد موفق در مشاغل قبلی (با توجه به نمرات ارزشیابی سالانه و سوابق کاری).
- (۴) گذراندن دوره‌های آموزشی لازم مطابق با برنامه‌های عملیاتی سالانه آموزش حرفه‌ی ذیحسابی.
- (۵) دارا بودن شایستگی عمومی مدیریت حرفه‌ای مطابق با مصوبات شورای عالی اداری.
- (۶) دارا بودن وضعیت استخدامی منطبق با ماده (۳۲) قانون محاسبات عمومی کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن.

۷) گذراندن حداقل دو دوره‌ی کارورزی سه ماهه در دو دستگاه اجرایی پس از پایان فرآیند ارزیابی (افرادی که دارای سابقه‌ی اشتغال در مشاغل ذیحسابی هستند به تشخیص اداره کل از گذراندن دوره‌های کارورزی معاف می‌گردند).

تبصره (۱) - تشخیص مدت زمان دوره کارورزی با اداره کل / اداره کل استان می‌باشد.
تبصره (۲) - معاونین مدیرکل/ستاد و مشاورین در خزانه‌داری کل کشور، بازرسین ویژه اداره کل و خزانه‌داری کل کشور با سابقه بیش از (۵) سال در این سمت‌ها، چنانچه متقاضی ورود به حرفه باشند، با تشخیص و پیشنهاد اداره کل و تأیید خزانه‌دار کل کشور، می‌توانند بدون طی فرآیند ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای و کارورزی به سمت معاون ذیحساب سطح (۲) منصوب شوند.

تبصره (۳): در موارد انتقال ذیحساب از اداره کل استان به ستاد، پس از طی مراحل دستورالعمل، ذیحساب سطح (۱) دستگاه اجرایی استان به معاون ذیحساب سطح (۱) دستگاه اجرایی ملی و ذیحساب سطح (۲) دستگاه اجرایی استان به معاون ذیحساب سطح (۲) دستگاه اجرایی ملی، منصوب می‌شوند.

ماده ۱۹ - نحوه‌ی انتصاب در سمت معاون ذیحساب سطح (۲) دستگاه‌های اجرایی ملی
درخصوص انتصاب معاون ذیحساب سطح (۲) در دستگاه‌های اجرایی ملی، با تشخیص اداره کل، داوطلب منتخب از بانک اطلاعاتی موضوع ماده (۱۷)، انتخاب و با پیشنهاد اداره کل، پس از طی مراحل قانونی و اداری از جمله اخذ تأییدیه‌های لازم از مراجع ذیربط، حکم انتصاب آنان توسط خزانه‌دار کل کشور صادر می‌گردد.

ماده ۲۰ - نحوه انتصاب در سمت معاون ذیحساب دستگاه‌های اجرایی استانی
افراد واجد شرایط برای انتصاب به سمت معاون ذیحساب در دستگاه‌های اجرایی استانی، داوطلب منتخب از بانک اطلاعاتی موضوع ماده (۱۷)، توسط مدیرکل استان انتخاب و به اداره کل پیشنهاد می‌گردند. حکم انتصاب افراد پیشنهاد شده پس از تأیید مدیرکل و طی مراحل قانونی و اداری از جمله اخذ تأییدیه‌های لازم از مراجع ذیربط، با امضای خزانه‌دار کل کشور یا بر اساس تفویض اختیارات صورت گرفته، صادر می‌گردد.

شرایط انتصاب در سمت ذیحساب

ماده ۲۱ - شرایط لازم برای انتصاب در سمت ذیحساب سطح (۲):

- ۱) دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های مرتبط و مطلوب وفق شناسنامه‌ی شغل ذیحساب و سایر ضوابط مربوط.
- ۲) تشخیص صلاحیت حرفه‌ای ذیحساب سطح (۲) و عملکرد موفق در مشاغل قبلی (با توجه به نمرات ارزشیابی سالانه و سوابق کاری).

۳) دارا بودن وضعیت استخدامی منطبق با ماده‌ی (۳۱) قانون محاسبات عمومی کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن.

۴) داشتن حداقل شش (۶) سال سابقه‌ی خدمت در سمت معاون‌ذیحساب برای دستگاه‌های اجرایی ملی و حداقل سه (۳) سال سابقه‌ی خدمت در سمت معاون‌ذیحساب برای دستگاه‌های اجرایی استانی.

۵) گذراندن دوره‌های آموزشی پیش‌بینی شده در برنامه‌های عملیاتی سالانه آموزش حرفه‌ی ذیحسابی و سایر دوره‌های آموزشی ضروری.

۶) داشتن شایستگی و توان مدیریتی و تجارب لازم به تشخیص مدیرکل و مدیرکل استان.

تبصره (۱): برای موارد خارج از موضوع بند (۴) این ماده، در صورت محدودیت انتخاب در ستاد و استان‌ها، در ستاد به پیشنهاد مدیرکل، در استان‌ها به پیشنهاد مدیرکل استان، تأیید اداره‌کل و با موافقت خزانه‌دار کل کشور، شرایط این بند به‌طور موردی قابل تعدیل می‌باشد.

تبصره (۲): همکاران ذیحساب یا معاون‌ذیحساب در صورتی که از شغل و حرفه‌ی خود فاصله گرفته باشند، از فرآیند ارزیابی معاف بوده و در ستاد به تشخیص و پیشنهاد اداره‌کل و در استان به تشخیص و پیشنهاد اداره کل استان، عندالزوم با گذراندن دوره‌های آموزشی مرتبط، با پیشنهاد اداره‌کل و تصویب خزانه‌دار کل کشور می‌توانند در سطوح پستی موضوع جدول ماده (۹) مشغول به کار شوند.

تبصره (۳): معاونین ذیحساب که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی می‌باشند، انتصاب ایشان به پست "ذیحساب"، به شرط دارا بودن سایر شرایط این دستورالعمل، در استان‌ها به پیشنهاد مدیرکل استان و تأیید اداره‌کل و در ستاد به پیشنهاد مدیرکل و تأیید خزانه‌دار کل کشور بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۲- نحوه‌ی انتصاب در سمت ذیحساب دستگاه‌های اجرایی ملی

در خصوص انتصاب در سمت ذیحساب دستگاه‌های اجرایی ملی، با تشخیص اداره‌کل، داوطلب منتخب از بانک اطلاعاتی موضوع ماده (۱۷)، انتخاب و پس از طی مراحل قانونی و اداری از جمله اخذ تأییدیه‌های لازم از مراجع ذیربط، حکم انتصاب آنان توسط خزانه‌دار کل کشور صادر می‌گردد.

ماده ۲۳- نحوه انتصاب در سمت ذیحساب دستگاه‌های اجرایی استانی

در خصوص انتصاب در سمت ذیحساب دستگاه‌های اجرایی استانی، داوطلب منتخب از بانک اطلاعاتی موضوع ماده (۱۷)، توسط مدیرکل استان، انتخاب و به اداره کل پیشنهاد می‌گردند. حکم انتصاب افراد پیشنهاد شده پس از تأیید مدیرکل و طی مراحل قانونی و اداری از جمله اخذ تأییدیه‌های لازم از مراجع ذیربط، توسط خزانه‌دار کل کشور صادر می‌گردد.

ماده ۲۴- صدور حکم انجام امور ذیحسابی و معاون ذیحسابی شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی که از بین کارکنان دستگاه‌های اجرایی مذکور منصوب می‌شوند، پس از طی مراحل ارزیابی در کمیته ارزیابی داوطلبان غیردارایی موضوع بند (الف) و (ب) این ماده و احراز شرایط عمومی، با پیشنهاد یا موافقت دستگاه اجرایی مربوط، به شرح زیر انجام می‌گیرد:

الف- کمیته ارزیابی صلاحیت این ماده، در ستاد با حضور (۳) نفر از معاونین اداره کل یا سایر افراد واجد صلاحیت (که سابقه‌ی کار در ذیحسابی را دارند) با حکم مدیرکل تشکیل می‌شود. صدور ابلاغ انجام امور ذیحسابی یا معاون ذیحسابی در دستگاه‌های اجرایی ملی برای داوطلبانی که حدنصاب امتیاز لازم را در کمیته‌ی مذکور کسب نمایند، پس از تأیید مدیرکل، با تصویب و حکم خزانه‌دار کل کشور انجام می‌گیرد.

ب- کمیته‌ی ارزیابی صلاحیت این ماده، در استان‌ها متشکل از (۳) نفر شامل معاون نظارت مالی و رئیس خزانه‌ی معین استان و دو نفر از ذیحسابان منتخب استان است که با حکم مدیرکل استان منصوب می‌شوند. ارسال تصویر صورتجلسه ارزیابی‌های انجام شده کمیته‌ی مذکور به اداره کل الزامی است. صدور احکام ابلاغ انجام امور ذیحسابی یا معاون ذیحسابی دستگاه‌های موضوع این ماده، برای کسانی که امتیازات لازم در کمیته استانی را کسب نموده‌اند، با پیشنهاد مدیرکل استان، تأیید مدیرکل و با تصویب و حکم خزانه‌دار کل کشور انجام می‌پذیرد. احکام ابلاغ انجام امور ذیحسابی و معاون ذیحساب شهرستانی‌ها و دهیاری‌ها، توسط مدیران کل استان صادر و رونوشت آن به اداره کل ارسال می‌گردد.

ماده ۲۵- اصلاح و بازنگری در مفاد این دستورالعمل به پیشنهاد اداره کل و تأیید خزانه‌دار کل کشور قابل انجام است.

ماده ۲۶- این دستورالعمل که نتایج آن جنبه مشورتی به خزانه‌دار کل کشور دارد، مشتمل بر ۲۶ ماده و ۲۲ تبصره، به تصویب جناب آقای دکتر اکرمی، خزانه‌دار کل کشور رسیده است و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا بوده و جایگزین دستورالعمل چگونگی انتخاب و انتصاب ذیحسابان و معاونین ذیحساب موضوع بخشنامه شماره ۵۳/۷۸۳۵/۲۲۱۳۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۰۹ و نیز دستورالعمل ارزیابی صلاحیت داوطلبان ورود به حرفه‌ی ذیحسابی موضوع نامه شماره ۵۰/۸۶۳۶۵ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ می‌شود.

فرم ارزیابی فردی آزمون صلاحیت حرفه‌ای سمت ذیحساب / معاون ذیحساب

نام و نام خانوادگی:				
سمت مورد سنجش:				
معاون ذیحساب		ذیحساب		
☐ سطح ۲ ☐ سطح ۱		☐ سطح ۲ ☐ سطح ۱		ستاد:
☐		☐ سطح ۲ ☐ سطح ۱		استان:
دستگاه اجرایی متولی: وزارت امور اقتصادی و دارایی				
تاریخ ارزیابی:		مجری: اداره کل نظارت بر ذیحسابی‌ها، گزارشگری مالی و حسابداری بخش عمومی		
امتیازات صلاحیت حرفه‌ای				
ملاحظات	امتیاز کسب شده	حداکثر امتیاز	نوع آزمون	ردیف
مطابق با ماتریس صلاحیت - ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه‌ای	۲۵	۲۰	موردکاوی	۱
مطابق با ماتریس صلاحیت - ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه‌ای	۱۰	۱۰	ارائه شفاهی	۲
مطابق با ماتریس صلاحیت - ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه‌ای	۲۵	۲۰	ایفای نقش	۳
مطابق با ماتریس صلاحیت - ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه‌ای	۱۰	۱۰	تمرین نوشتاری	۴
مطابق با ماتریس صلاحیت - ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه‌ای	۲۰	۲۰	شخصیت‌شناسی شغلی	۵
مطابق با ماتریس صلاحیت - ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه‌ای	۱۰	۱۰	ارزیابی عملکرد مدیریتی	۶
		۱۰۰	ج - جمع بندی امتیازات	
۱۰۰		ج - جمع بندی امتیازات		

فرم ارزیابی فرد معرفی شده برای سمت ذیحساب / معاون ذیحساب شرکت های دولتی / نهادهای عمومی غیردولتی

نام و نام خانوادگی مصاحبه شونده :		نام دستگاه اجرایی :				
تاریخ مصاحبه:						
ردیف	شرح آزمون			حداکثر امتیاز		
۱	مدرک تحصیلی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	حسابداری و حسابرسی	حداکثر ۱۰ امتیاز
		۴	۳	۳		
		کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	مدیریت و اقتصاد	حداکثر ۶ امتیاز
		۲	۲	۲		
		کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	سایر رشته‌ها(ی مرتبط)	حداکثر ۳ امتیاز
		۱	۱	۱		
۲	سوابق مالی	حداقل ۱۰ سال			۱۰	
		بین ۵ تا ۱۰ سال (به ازای هر سال، یک امتیاز)			حداکثر ۷	
		کمتر از ۵ سال (به ازای هر سال، یک امتیاز)			حداکثر ۴	
۳	مصاحبه	قوانین و مقررات مالی و محاسباتی			۲۵	
		استانداردهای حسابداری بخش عمومی			۱۵	
		بودجه و اعتبارات			۱۰	
۴	ارائه شفاهی			۱۰		
۵	شخصیت شناسی شغلی			۱۰		
۶	مورد کاوی			۵		
۷	ایفای نقش			۵		
		جمع کل			۱۰۰	

کسب امتیاز بیش از ۷۰: با توجه به دانش علمی و توانایی فردی، پیشنهاد برای انتصاب دائم خواهد بود.

کسب امتیاز بیش از ۶۰ تا ۷۰: با توجه به نیاز به کسب دانش علمی و توانایی فردی و حرفه ای، پیشنهاد برای انتصاب یک ساله خواهد بود.

کسب امتیاز بیش از ۵۰ تا ۶۰: با توجه به نیاز به کسب دانش علمی و توانایی فردی و حرفه ای، پیشنهاد برای انتصاب حداکثر به مدت شش ماه خواهد بود.

کسب امتیاز کمتر از ۵۰: عدم کسب امتیاز لازم برای ورود به حرفه.